

# RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 13 Febrer de 1916.—Núm. 124.

BIBLIOTECA PÚBLICA  
TARRAGONA  
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ  
Rambla de Sant Joan, 50, baixos  
TELÉFON, 255

Els treballs se publiquen baix la  
responsabilitat de llurs autors.  
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ  
Trimestre ..... 1'50 ptes.  
Anuncis, a preus convencionals.

## Per la dignitat de l'Idioma

### Maura, maí

Aquest home, quin nom encapsala les presents ratlles, i que de tanta dolorosa i trista recordança n'és per a tot'hom, suara, amb una de les seves demències ha alçat una nova nuvolada en contra seu per part de tots els qui com nosaltres tenim la nostre llengua, la hermosa llengua mare nostra.

Com si en aquests moments no hi haguessia assumptes de verdadera importància, de quals resolucions ne depenen la vida o mort de la terra hispànica, pobre ja de sí, ve aquest home i des de un punt, des de un sitial aont no li correspon, que ell l'ocupa per la seva vanitat personal no pas per meritis concrets que ja sabem quin número calça en questions acadèmiques, i des de allí, des de la Reial Acadèmia de la Llengua, baix la capa de la integritat de la pàtria demana unes imposicions referent a l'us de les llengües regionals (?) que, en contra dels seus intents, no ajuda sinó a desmembrar aquesta patria i en canvi fer renaixer mes en el esperit nostre el sentiment nacionalista, pro fortament catalanista.

Ja sabem que es del tot inútil fer esforços en volguer regonèixin els nostres enemics, tots els qui dirigeixen la política de l'Estat, la força de la raó de la nostra aspiració nacionalista, ço és, el volguer la llengua catalana com a idioma oficial, i la volém perquè és la nostra, perquè per a ella és tot nostre amor i aquest dret nostre de usar-la sempre i quan volguem per arreu del mon no'ns ho privará ni En Maura ni ningú, puix que tots ells son impotents por a fer fallir la vida espiritual de un poble.

No aixís com aixís se pot matar la espiritualitat de un poble encare que se li imposi la mordaga mes brutal de un imperi; i si n'è vegis lo ocorregut amb Polònia, Finlàndia, Irlanda i Bohèmia aont no hi ha pogut res el imperialisme dels Estats, ni absorvirlos, ni dominar-los; i es irrisori que, suara, uns de febles coneixements pretenguin anteposar-se a aixó que és nostre: La Llengua, el idioma.

En Maura sempre ha estat un enemic de Catalunya, empró poques vegades ha gosat el dir-ho tant pública i descaradament com ara i es per xó que des d'ara llensem el nostre vituperi a n'En Maura i a tots quant's els segueixen, siguin els qui siguin i encare que catalans, ells, els qui no defentsen el nostre idioma, son els pitjors anti-catalans.

### Les subsistències

Entre els efectes de la guerra el que mes palpablement se toca es la persistent alça dels preus dels queviures que ha sorprès boca badant a nostres típics governants, dignes governants d'aquest poble de la fam, de ineptes, de remat de bens que humilment son conduits al podrider d'una raça.

Catalunya, fornal encés aont hi bullen totes les idees de llibertat, aont el obrer, si els mals pastors a sou dels governs centrals, no els haguessin trait i destruit ses fortaleses de resistència, aont l'obrè té mes despert l'esprít de llibert i de redempció, malgrat la manca dels cap-devaners, ha fet despertar a la burgesia demanant l'aument dels jornals que els compensi de la desigualtat entre'ls sous i els fabulosos preus de tots els articles necessaris per a la vida i que be hi deuen tenir dret a viure!

Els burgesos, tips de guanyar diners, embajats dels mes suculets menjars no comprenen la justícia de la petició i amb un despectiu cop d'espatlla se

desentenen de tota qüestió mentres el govern, govern a la espanyola, per tota mida aquartela les tropes per anorrear el poble si intenta exterioritzar massa fort sa demanda.

¡Oh, poble, quan estarás redimit!

Cal fer unes petites excepcions.

Dels burgesos, els de Bilbao, que per propia iniciativa han aumentat els sous, i de Barcelona, els duenyos dels magatzems de «El Siglo» que també ho han fet amb els seus 1.500 dependents.

Es de agrair, però n'hi falten tants!

I dels governants, les mides preses ara pel ministre de Hisenda, senyor Urzaiz, quin sol defecte es de que per massa tardanes no surtirán els bons efectes que foren de desitjar, que és clar que no'n té la culpa el actual ministre.

L'abaratament de les subsistències, si tinguessim governs a l'altura de les circumstancies, seria un fet. Medis sobren quan se vol fer.

Les juntes de subsistències no sabem si funcionen o no; però si sabem que aquí no ha fet res i no cal dir si podria trevallar una Junta cuidadosa de son comés.

Per avui prou; mes, prometem insistir.

TRIK.

## TARRAGONINS!

**Va a concedir-se a Barcelona un Dipòsit Comercial com el que té Cádiz. Se ha dirigit al Govern una instancia concretant les aspiracions de Barcelona sobre aquesta concessió. No's coneix encare lo que preté Barcelona empró es de creure que no quedarà curta.**

**Sigui com sigui, TARRAGONINS es arribada la hora de que se'ns escolti, millor dit, de que'ns fem oir i demanem també aquest Dipòsit per a Tarragona o be que's fassin excepcions en certs articles.**

**Si no es aixís, tindrem que tancar el nostre Port puix la exportació se paraitzarà per a sempre.**

**Tarragonins, alerta! Es qüestió de vida o mort per a la nostra estimada Tarragona.**

### En el "Centro Industrial"

### La conferencia den Lluís Sedó

Comensa l'acte el President D. Eliseo Ponz pronunciant un breu i eloqüent parlament en el que exposa el propòsit del Centre de celebrar un cicle de Conferències sobre qüestions econòmiques, i, qual cicle queda inaugurat amb la de avui, a càrrec de persona de tan rellevants qualitats com ho es don Lluís Sedó, Senador del Regne i fort economista català.

Glosa les fundades esperances que an ell hi tenim posades i després de saludar-lo i fer-li remerciament per haver acceptat la invitació que li dirigit el Centre, li fá ofrena de la tribuna. (Aplaudiments).

A l'alçarse a parlar el conferenciant és saludat amb una forta ovació per la concorència nombrosíssima i distingida que omplena el local.

Dona les gracies al Centro Industrial per haver-lo honrat—diu—, amb aquesta invitació, així com per haver-li correspost an ell, inmerescudament, la inauguració d'aquest cicle de Conferències tan interesantes.

Fá referencia als assumptes econòmics que avui preocupen a Catalunya i que constitueixen la salvació de la vida nacional, i, n'obstant ningú, a excepció de nosaltres, ha demanat i exposat solucions.

Se ocupa del creixement de la economia espanyola, no per l'esforç nostre, sinó per l'estat anormal en que es troben els països actualment aïllats per la sagranta guerra.

Nosaltres volíem aprofitar-lo aqueix estat únic que ens afavoria. Nosaltres tinguérem anhels i ambicions que exposàrem al Govern i tots aquets anhels i aquestes aspiracions de reconstrucció i aprofitament, nostre, han sigut desatesos.

Semblava que observant una estricta neutralitat estavem salvaguardats de totes les funestes conseqüències que l'estat anormal del present pogués portar-nos. Doncs, no; no es el creuament de braços ni tan sols una preparació militar la que ens ha de salvar. Ficseu-vos-hi, i veureu que tota la lluita de avui obeeix a principis econòmics.

Se ocupa del bloqueig als imperis centrals per a dir que no ha sortit tot l'afecte degut al constant tràfic i aprovisionament d'aquets amb els països neutrals veïns i per a deduir que a la fi de obtenir un bloqueig vritat, les nacions aliades han acordat fins bloquejar an els països neutrals. Així, doncs, l'Anglaterra i les demés nacions, sols permetran l'envió de primeres materies, etc., als països amics en la quantitat que pels antecedents dels anys anteriors necessiten pel llur exclusiu consum, i, restringint l'exportació dels articles que com el carbó son susceptibles d'un augment eventual de consum.

Espanya exporta 1.500 mil·lions de productes, i, d'aquests, 500 mil·lions agrícoles.

De 950 mil·lions de productes agrícoles que produeix Espanya n'hi sobren 500 mil·lions, els quals té necessitat de exportar-los puix que de no fer-ho, a més de la pèrdua que aital riquesa representa, exerceix una depreciació en els preus dels 450 mil·lions reservats al consum interior, tenint en compte que el deixar de exportar representa un abandonament de mercats estrangers, mercats que tants esforços i tants anys necessiten per a crear-se. Ara mateix està en perill d'una sotragada, la riquesa de 60 o 70 mil·lions que representa la taronja en la regió de llevant.

Parla del plet de les subsistències i referint-se al blat diu que a Espanya falten 400 tonelades, i que'l seu preu als Estats Units es de 21'50 ptes. els 100 k. pujant els nòlits 200 pessetes tonelada, o siga prop d'un cent per cent del seu valor.

El carbó, 3 i 1/2 dolars tonelada als Estats Units, sens embarc, resultant a 160 pessetes posat a Tarragona o Barcelona; nòlits 115 xelins. A l'Anglaterra 30 xelins tonelada i 60/65 els nòlits per tonelada. El carbó d'Espanya oscila entre 30, 35 i 40 pessetes tonelada, segons el mercat estranger, al sortir de mina. Transports fins Tarragona o Barcelona: 45 pessetes; major que per f. c. En tot passa igual. L'encariment, doncs, queda reduït—menys en algunes excepcions—a un problema de nòlits.

S'ocupa, tot seguit, de la flota mercant del món amb relació a la nacional.

Espanya té solsament un 50 per cent de flota mercant amb relació al comerç exterior; el reste ho feia la marina de pabellons estrangers. Però heusaquí que l'hora present es talment distinta dels temps normals i d'aquí arrenquen tot aquost cúmuls de dificultats. Anglaterra ha posat un 40 per cent de llur marina mercant al servei de l'Estat. La dels Imperis centrals resta closa dintre dels ports impossibilitada de sortir per la constant menaça que pesa sobre d'ella. Una quantitat aproximada a un mil·lió de tonelades jau al fons del mar per efectes de la funesta guerra. Espanya té 800 mil tonelades d'alta navegació i 150 mil al servei de cabotatge. Ens tenim de concretar al servei de nostra marina per a fer l'alta navegació. Aquesta la necessitem primer per a omplir els serveis nacionals de les Balears, Canaries, possessions d'Àfrica, i atencions de Amèrica; vegis, doncs, de la manera que vá quedant reduïda per atendre al comerç.

De manera que la mida més elemental de prudència i previsió aconsella que ara no devem de cap manera dependre's d'un sol barco, puix que, com veiem, lo fonamental es el problema dels nòlits.

Hem de conseguir que sigan ficsats uns preus remuneradors per als productes nacionals i que guardin perfecta relació amb les nostres necessitats

i no portin trastorns a altres indústries; çò és, un preu regulador. No hem de ser tan exigents que volguem, ara que els nòlits estan a 200 pessetes que's posin a 20, com en temps normal; més, un preu sobre 140 pessetes, amb tot i ésser cinc vegades mes que avans, podria ser-nos una solució, al ensemple que representaria un estímul per als negocis de navius.

Passa a ocupar-se del problema del bacallà, aquest queviure tan popular i de tanta importància per a les classe modestes de Catalunya. Espanya té, doncs, un consum de 45 a 49 mil·lions de bacallà, pesant sobre d'ell un dret d'entrada de 24 cèntims per kilo. Vinga, doncs, el sacrifici d'aquest aranzel per part del erari. Ja sabem que hi ha dèficit, més les economies deuen cercar-se en altres ordres. Quan se tracti d'afavorir a les classes humils en moments de tanta angoixa com els presents, deu haver-hi el sacrifici d'algún mil·lió per a abaratar les subsistències.

Amb gran eloqüència i acopi de datos difineix el seu criteri sobre les importacions, drets d'entrada i sortida, i negocis dels especuladors, que sempre originen alces i baixes an els preus per a satisfers els profits llurs sense que ni entrades ni sortides de gènere hagin intervingut en aquestes oscil·lacions.

Suposem que un trust entra moltíssim més blat del que és necessari pel consum i vé la propera cullita. El pagès necessita vendre i com veu que hi ha excés d'existència, s'ha de decidir a vendre a preus irrisoris an els especuladors que, per conveniència particular, un cop passada la cullita alcen el preu, resultant víctimes els agricultors, en primer terme, i el públic després. ¡Això és injust!

Ens trobem a Espanya que falten 3 mil·lions de tonelades de carbó. Aquest, explotat de nostres mines, costa de 16 a 17 pessetes tonelada i ara el paguem a 160, amb la constant menaça de trobar-nos sense. Doncs bé, segons una memoria recent de Schultz, el subsol miner d'Espanya representa unes 5.000 mil·lions de tonelades...

La solució immediata està en que Anglaterra ens dongui autorització per a importar-ne i a les-hores amb nostra marina mercant i traçat pel Govern una ruta i uns nòlits rigurosos resolldriem el conflicte. Si no's fa així, ens trobarem que no tindrem prou marina per a atendre en aquest primordialíssim problema.

Hi ha prou medis també per a fomentar l'explotació de nostres mines carboníferes. Es urgent i cal pensar que a l'hora present 100, 200 o 300 tonelades son molt útils d'aprofitar. Volém sacrificis fins conseguir l'explotació de nostres mines.

D'aquí encarna el problema del treball i de les subsistències. Es inútil pensar en que el mal radica sols en el preu de la carn, del bacallà, etc., si no venen jornals. El problema es presenta de cada dia amb mes caracter d'agudesa. Les causes reials son; alces de preus en les primeres materies i alces dels nòlits.

Per inhibició del Estat en moderar i reprimir cobdícies i interesos particulars, s'estableix un desnivell que repercuteix a les indústries produint l'alça dels queviures.

Com a conseqüència d'aquest estat, ha vingut l'alça en els materials de construccions, i heusaquí els capitals que avans estaven estimulats en aixó que és consum del treball del país i riquesa propia i fomentació del proletariat de la terra, esdevé migrat i passa una fonda crisi...

Ara mateix no sabem si es podrà importar sulfat per al consum nacional i no cal que vos ponderi a vosaltres—diu—l'importància d'aquesta materia.

Tot aixó s'ha produït en un instant en que Espanya desorientada en sa vida econòmica s'enlluerna per la transitoria riquesa d'algunes indústries degut a causes circumstancials i transitories i per comble oblida i desaten als seus mercats ficsos de consum.

Cita el cas de les demandes de articles qu'ens feren la França i l'Anglaterra i que aixó ajuntat amb les dificultats creades per la carencia de navius, de anar enviant als mercats de Amèrica nostres productes han agravat en gran manera aquells mercats amb relació a nostra economia. I, ha arribat el moment en que aquestes comissions de compres que

vingueren de França i Anglaterra se'n han entornat als seus països deixant a nostres indústries un present paorós.

Els països en guerra van creant noves dificultats a les indústries dels països enemics i neutrals tocant nosaltres greus conseqüències; de manera que la nostra vista sols podem dirigir-la per a salvar-nos, als mercats Sudamericans, els mercats que per essència deuen ésser nostre refugi els veiem actualment ocupats per l'intervenció econòmica dels Estats Units.

Tot aixó que hem apuntat i que un dia exposàrem al Govern amb l'orientació per a previndre'ns i preparar-nos, concretat en les aspiracions econòmiques de Catalunya, ens fou denegat pel Govern den Dato, i, avui precisament, llegim en l'orgue a la premsa de dit home públic un article (demandant del Govern actual tot alló que nosaltres demanàrem primerament d'ell mateix.

Teníem de no haver abandonat de cap manera els nostres mercats americans de consum, però heusaquí que varem deixar-nos enlluernar per la realitat del moment, portant-nos com a compensació la trista actualitat de nostres indústries.

Quan voldrem anar-hi an aquets mercats de la Amèrica del Sud, trobarem nacions fortes i de un robust utilatge que ens hauràn prè el lloc. I ara que ja sobren a Espanya productes per existir una sobre-producció, seria moment encara per a atendre al remei; si no ho fem així, tindrem de restringir la nostra modesta industria i a les-hores la crisi serà insoluble.

I acaba dient que no hem aprofitat el moment únic que se'ns ha presentat i en comptes de pujar, de creixe, com ha sapigut fer algún altre poble, ens hem fet mes petits i ens anem acotant, acotant, fins arribar a la insignificància.

Una forta ovació premià la tasca del ilustre conferenciant, rebent tot seguit fortes encaixades i sinceres felicitacions per son notable treball.

◆ ◆ ◆

## L'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

D'una manera quieta, sense acudir a la premsa per a que siguin trompetejats sos exits, l'Escola Superior d'Agricultura, realitza una lloable obra que mereix ésser més coneguda del que ho és avui.

En ses aules estudien el grau d'Enginyer Agrícola una quarentena de deixebles, hereus i fills d'Agricultors la majoria d'ells, que sense aquesta institució haurien anat a engroixir l'allau d'advocats i metges, amb el consegüent apartament de la terra que tant endarreriment ha portat a la nostra Agricultura.

Pero ademés d'aixó, dona ensenyances ambulants, en curssets breus especialitzats, per totes les comarques catalanes. Quinze son ja els cel·lebrats i 2.110 els alumnes, que han assistit als curssets. Ço que representa aquesta ample divulgació entre l'estament que conreua i viu de la terra, no cal argumentar-ho.

Tenen aquests curssets la novetat de ser eminentment pràctics i de comprendre, en les deu, dotze o quinze conferències de que's compona, tot un cultiu o producció, en ço que pot ésser explicat a gent de pràctica agrícola pero d'escassa o nul·la cultura científica sobre l'art de fer produir la terra. Així s'han explicat Curssets d'Viticultura, de Ramaderia i Indústries derivades, d'Oleicultura, etc. I dona bó veurer com els pagesos assistents a les ensenyances prenen notes sobre les explicacions i l'afany amb que s'enteren de la riquesa latent que Catalunya té en una explotació racional de la ramaderia, en l'industrialització d'aquesta branca de la nostra riquesa, en el conreu modern de les vinyes i oliveres, en la preparació i refinació del vi i oli...

Com que les pràctiques segueixen sempre a l'explicació breu, veuen analitzar vins, fer formatges o mantegues o foies-gras; compondre una racció per a un animal sabent científicament el valor nutritiu de la mateixa; podar una olivera; fumigar un arbre

per a matar sos parassits, etc. L'Escola està des-  
pertant en tot Catalunya anhels de renovació agri-  
cola i de creació d'industries derivades de l'agricul-  
tura que han de veure's molt aviat en un augment de  
la nostra riquesa agrària.

En la mateixa Escola, entre les assignatures que  
integren el grau d'Enginyer, n'hi han que és una  
llàstima que no tinguin altres alumnes que'ls oficials  
matriculats per a tota la carèera, car moltes en-  
senyances soltes podrien ses cursades amb notables  
fruits per les persones que's dediquen a la cria de  
bestiar o d'aviram, que no son pocs al nostra país.

Saber el millor i menys car sistema d'engreix  
d'un vedell, l'alimentació d'una vaca lletera, aprof-  
industrialment el conill o l'oca, fer mantegues i for-  
matges, son coses d'una gran importància que po-  
den aprendre's en un curs de no gaires lliçons en  
l'Escola susdita. En ella hem pogut veure-hi una  
pell d'oca suau i finíssima, que's cotitza a quinze  
pessetes en els mercats productors; allí hem pogut  
veure-hi foie-gras i gelatina i diversos tipus de for-  
matges, articles tots, la fabricació dels quals és qua-  
si desconeguda a Catalunya a pesar de la seva rela-  
tiva facilitat en que's produeix i poc cost d'instal-  
lació. Allí ens hem enterat de l'intent que serà rea-  
litzat aviat—de crear una nova especialitat, com-  
pletament desconeguda, que és l'ensenyança de la  
Floricultura, amb la producció d'essències, perfums,  
articles per a perfumeries, etc. que en altres països  
son considerables fonts de riquesa i que a Catalunya  
poden ser-ho amb majors motius per les especials  
ventatges que la terra i clima ofereixen.

Hem cregut convenient cridar l'atenció sobre  
l'obra meritíssima que dú a cap l'Escola Superior  
d'Agricultura, pensant que, si algú aprofita, per  
aquesta excitació, aquestes ensenyances, no haurem  
perdut el temps. No fem l'elogi personal de ningú,  
per a que no's pugui dir que anem a satisfer vani-  
tats. Elogiem no més l'Escola en conjunt i—fora in-  
justícia no dir-ho—la Diputació provincial de Bar-  
celona que la sosté.

♦ ♦ ♦  
**Joaquim Costa**

El dia 8 del corrent va celebrar-se el quint ani-  
versari de la mort de Joaquim Costa.

Cada dia que passa, la figura del gran espanyol  
se va ajegantant i no pot ésser d'altra manera, per-  
que la crisi d'homens eminents que estem sufrint,  
fa que tinguin d'acudir a les grans figures del pen-  
sament lliberal que ja han passat a la historia.

La seva vigorosa mentalitat, la seva honradesa  
portada hasta l'austeritat, la bellesa dels seus ele-  
vats sentiments, el seu esperit profundament demo-  
cràtic, els desitjos de redempció dels humils, els seus  
anhels de justícia i de dignificació nacionals, tota la  
seva actuació va ésser la d'un apòstol que, en el lli-  
bre, en el periòdic, a la tribuna, ens ha deixat una  
estela lluminosa aont hi tenim d'anar a cercar els  
materials per a trasbalsar l'actual societat i recons-  
tituir-la de nou sobre la base de la moral i de la  
Justícia.

\* \* \*  
Nosaltres que voldriem honrar la memoria de  
Joaquim Costa de manera que tingués verdadera  
eficàcia en el sí de la nostra joventut, volem reco-  
manar que no estaria per demés el que's prenguéssim  
una iniciativa per a llegir i comentar la seva gran  
obra «El colectivismo», tan poc coneguda i tan ple-  
na d'orientacions aplicables als moments actuals, se-  
ria el millor homenatge que podríem dedicar-li.

RENOVACIÓ s'associa de cor als homenatges que  
la Espanya lliberal li ha dedicat al commemorar el  
quint aniversari.

P. A. M.

♦ ♦ ♦  
**De l'Ajuntament**

La sessió de l'altre setmana, dia 5, si bé no va  
resultar tan llarga com les passades i, per tan, de  
poca importància, segons els conservadors; empró en  
canvi per lo tractat, revesteix una grossa transcen-  
dència, a la vegada que posà de relleu les qualitats  
de que està posseïda la majoria, com ja veurem mes  
avall.

L'ordre del dia se va descapdellar fàcilment jun-  
tament amb unes manifestacions fetes per en Cava-  
llé, referent al perill que per a la salut pública cons-  
titueixen els recs de la part alta i perque l'Ajunta-

ment s'en preocupi, i en Ventosa feu també idènti-  
ques indicacions, a tot lo qual contestà en Armen-  
gol, com a president de la Comissió de Foment,  
dient que ja estudien dit assumpte.

Referent a la suspensió del acord nomenat an  
En Càndid Forasté inspector d'Higiene i Sanitat pe-  
cuaries, en Cavallé censura a l'arcalde perque diu  
que ja és sistemàtic lo que està fent l'arcalde i mes  
essent regionalista i tenint l'esperit autonomista es  
el menys indicat el fer aquesta obstrucció. En Guasch  
li contestà que dita revocació encare que contra la  
seva voluntat la feu obeint la llei.

Després del despatx ordinari, els senyors Alba-  
full, Vallvé i Ventosa presentaren una proposició  
demanat fassi l'Ajuntament una solemne manifes-  
tació de amor a la llengua catalana i que's comuni-  
qui al quefe del Govern, al ministre de Instrucció  
pública i al president de la Mancomunitat. L'Alba-  
full defensà la urgència de la proposició per la co-  
rrent de opinió que's va formant en les altes esferes  
oficials per la carta del president de la Reial Aca-  
dèmia Espanyola. En nom dels grupus polítics que  
representen, els senyors Cavallé, Lliteras i Loperena  
declararen sa conformitat per a dita proposició.

Els carlins—encare que contraposant-se amb la  
protesta enèrgica del *Correo Catalán*—i els con-  
servadors, se oposaren a la aprovació de la propo-  
sició de referencia i en Nadal fa manifestacions de  
amor a la llengua catalana i diu que ell no votarà a  
favor de la proposició perque—li van manar aixís—  
creu que es polític.

En Nin feu grans elogis de la nostra llengua,  
aixís com també en Ventosa, atacant als carlins i  
conservadors, ambdós titllant-los de mals catalans,  
demanat ultimament en Ventosa una adició fent  
constar que no tenia cap finalitat política. En vota-  
ció fou rexasada aquesta proposició per 12 contra 11  
vots.

A continuació en Cavallé té una gran pensada i  
presenta una proposició dient que l'Ajuntament  
acordi telegrafiar al ministre demanant continui  
essent respectat l'us i costúm de la Llengua catala-  
na en els actes oficials de l'Ajuntament.

I aquesta proposició fou APROVADA PER UNANI-  
MITAT. Els conservadors i carlins no s'han donat  
compte de la transcendència de l'acort i han votat a  
favor, demostrant amb això que no saben mai per  
aont van i que si no's posen d'acort per avençat se  
desgarria el remat i com que no saben res de res,  
fant cap allà aont els criden els altres, encare que  
siguin contraris. Mercès en nom de Catalunya.

Per sa oportunitat, en Cavallé es molt felicitat  
per tot'hom, celebrant-ho també el públic que's  
donà compte de la planxa (?) comesa pels conserva-  
dors i carlins.

**NOVES**

Ha mort a Barcelona el culte i distingit perio-  
dista don Ezequiel Baixet, qui ha dirigit durant al-  
guns anys el diari *La Vanguardia*, després de  
haver-se guanyat una excelent reputació com a cro-  
nista escrivint aquelles admirable cròniques que  
amb el títul de «Busca Buscando» i amb la firma de  
«Juan Buscón» havia estat en un llarg període de  
temps una de les mes agradables notes del confrare  
barceloní.

Descansi en pau el distingit periodista i rebi la  
seva familia la expressió sincera del nostre mes sen-  
tit condol.

La distingida esposa del nostre amic En Josep  
Vidal i Ras, Secretari de l'«Orfeó Tarragoní», ha  
deslliurat amb complerta felicitat un robust nen,  
continuant tant la mare com el fill amb complerta  
salut.

Adressém als novells pares nostre mes coral fel-  
licitació.

El carrer de Sant Agustí, mereix una prompta  
reparació puix que's ta en molt mal estat, tant en  
lo que's refereix al pis com les aceres, quals clots  
sovintment son causa de caigudes de molta gent  
que per allí hi tranzita. Esperem que'l senyor alcal-  
de ens atendrá.

Encare que tard devem de donar compte del es-  
tabliment de una nova perruqueria, al carrer de la  
Unió, número 3, propietat den Enric Bausili i per  
qual inauguració forem oportunament convidats.

El Saló Perruqueria en questió està molt ben  
muntat i seriosament decorat, estant dotat de mo-  
dèrns i higienics utensilis per tot lo qual creiem un  
deure recomenar-lo a nostres amics segurs de que al  
servir-se'n ne quedarán satisfets, i a son duervo li  
desitjem que l'èxit mes falaguer coroni ses esforços  
en haver instalat un Saló-model com ha fet.

El «Sindicat de Iniciativa» (Atracció de Foras-  
ters) de nostra ciutat, amb motiu de les próximes  
festes de Setmana Santa i Pasqua, ha convocat a un  
Concurs i Exposició de Fotografias, del 22 al 30 de  
Abril, aont hi podrán concórrer-hi tots els fotógra-  
fos, professionals i aficionats, de nacionalitat espa-  
nyola i els extranjeros amb residencia a Espanya.

Per a dit Concurs s'han concedit varis premis en  
metàlic i objectes qual detall ha tingut el «Sindiat  
de Iniciativa» l'atenció d'enviar-nos que publicariem  
si la manca d'espai no'ns ho privés.

Es d'esperar que un èxit gran obtindrà aquest  
Concurs, premiant aixís la obra meritíssima que fa  
la nostra «Atracció de Forasters».

Hem rebut el primer número de aquest any, de  
la interessant publicació que amb el nom de *Mi  
Revista*, publica la casa J. Gallach, de Barcelona,  
poguent assegurar que aquesta revista de cada any  
val més, ja sigui per sa artística i elegant presenta-  
ció com per sa varietat en les diferents questions  
que tracta, de interés i utilitat per a les famies  
totes.

Divendres, amb motiu d'escaure's la commemora-  
ció de la Proclamació de la República espanyola,  
onejà la bandera barrada al casal de la nostra UNIO  
NACIONALISTA REPUBLICANA, i també feren lo ma-  
teix amb les seves ensenyas el «Centre Federal» i'l  
«Centre Radical».

Nostre bon amic i col·laborador, el festejat poeta,  
En Bernabé Martí i Bofarull ha fet imprimí en la  
estampa del no menys amic nostre En Francisco  
Sugrañes les poesies que durant els anys 1914 i 1915  
vegeren la llum pública a RENOVACIÓ, titulats «Cant  
dels mesos», «Les quatre estacions de l'any» i «Por-  
tic de la vida».

El tiratge, primorosament fet com ja'ns té acos-  
tumats en Sugrañes, va encaixat dins un senzill  
adorno degut al Mestre Canivell, donant un conjunt  
bonic, elegant i serio.

RENOVACIÓ, que se honorá molt en publicar les  
mentades poesies, té avui, si cap, una doble satis-  
facció i a la vegada se complau en adressar son sen-  
tit reconeixement an En Bernabé Martí per la seva  
deferencia.

El passat dimecres celebrá Assamblea general el  
«Orfeó Tarragoní» havent elegit per a President, al  
nostre estimat amic i company En Maciá Mallol i  
an En Ventosa Pina, per a Director Artistic.

La manca d'espai ens priva dedicar major exten-  
sió a aquesta nova com nosaltres voldriem, i deixém  
per al próxim número un article referent al brillant  
parlament de despedida que feu el nostre bon amic  
En Manuel Font.

Com tots els anys, els balls que venen celebrant-  
se en el concorregut Teatre Principal (Ateneu de  
Tarragona), durant aquesta temporada carnavales-  
ca se venen molt concorreguts. La Comissió nome-  
nada «Gatzara, (S. A.)», està molt satisfeta del  
modo que ha respost el jovent tarragoní aimant de  
la diversió, i està organitzant els balls extraordina-  
ris que cridarán fortament l'atenció de tot Tarra-  
gona.

Ahir nit devia celebrar-se el tercer de la tempo-  
rada, que, a no dubtar-ho, devia véure's tant ani-  
mat com els anteriors.

Ha reaparegut el setmanari republicá d'Ampos-  
ta *El Faro*, del que tant bons companys en pró de  
la democràcia catalana en recordem.

Gustosos deixem establert el canvi.

L'article «Maura mai» aixís com algun altre tre-  
vall i varies «Noves» no pugueren publicar-se la set-  
mana passada, lo que fem avui, confiats en que en-  
care no és estemporània la seva publicació.

Per supostes injurias a Alemanya han sigut de-  
nunciats els confreres barcelonins *El Diluvio* i *La  
Publicidad*.

Sentim de veritat el percañç.

La Federació local obrera ha organitzat per a  
avui un mitin pro subsistencias en el que hi pendran  
part varis oradors de Barcelona i de nostra ciutat.

Nostre distingit consoci, En Ramon Huguet Ja-  
coba, va tindre l'amabilitat i atenció d'enviar-nos  
un bonic calendari-anunci del «Vital», producte de-  
sinfectant, insecticida, microbicida i desodorant fa-  
bricat per la «Químico-Industrial Española», de  
Sevilla i qual representació regional ostenta el nos-  
tre mentat amic, a qui li adresem nostres merces,  
a la vegada que li desitjem bons negocis.

Societat de socors mutuels  
**TARRAGONA I SA PROVINCIA**  
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort  
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general de Segurs, segons mana la Llei.  
 Director facultatiu: **DR. RABADA**  
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:  
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

**CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA**  
 Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i analisis micro quimic d'orina i productes patològics.  
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.  
**BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA**  
 Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge de les Cases de Socors de Barcelona  
 Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.  
 Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

**PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI**  
 DE  
**JOAN M. PIÑOL**  
 Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181  
 Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribantés: Plumes Stilográfiques: Pesa-carries: Copiadors, etc.: Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat: Postals de totes menes i albums per a les mateixes.  
**PREUS SUMAMENT BARATOS**

**FERRETERIA MALLOL**  
 Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per a magatzems de vins i olis.  
 Objectes per a regalos — — Articles per a Sports  
 Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona

**Sastreria Novitat**  
**LLUIS MONTSERRAT**  
 PORTALET, 1  
 PLASSA DE LA FONT, 51  
 TARRAGONA

**PERE SIMÓ ROMEU**  
 ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DE LA BOCA I DENTS  
 Curació de la cariè dentaria i abturacions en plata, platino, marfil: Orificacions: Treball d'escola americana: Ponts, corones, pivots, dent espiga: Dents i dentadures de totes classes i preus: Cirurgia i tractament práctic-modern per a la curació de les enfermetats de la boca i extraccions.  
 CONSULTA tots els dies, de 9 del matí a les 4 de la tarda, menys els diumenges.  
 RAMBLA SANT JOAN, 53, PRAL.  
 TARRAGONA

**AL DIA**  
 Rambla de Sant Joan, 40  
 NOVITATS  
 BISUTERIA  
 PERFUMERIA  
 BRODATS  
 ROBA BLANCA FETA  
 CORBATES  
 GUANTS  
 COLLS I PUNYS  
 BANOS I STORS

**HIMALAYA**  
 El rei dels licors estomacals  
 FABRICANTS:  
 Fills de Joan Vilá Granada  
 MARCA REGISTRADA  
 Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires.  
 Demaneulo en els cafés i pasteleries  
 Indicat per a casaments, batetjos i banquets

**Perruqueria Americana**  
 SERVEI APARTAT PER A CADA CLIENT  
 Massatge facial elèctric  
 UNIO, 3

**Casa Lliteras**  
 Recomana al públic sos acreditats Cafés  
 Torrefacció diaria  
 Gran assortit de articles del ram de ultramarins.  
 Garantia absoluta amb la qualitat dels seus géneros.  
 Servei a domicili  
 MAJOR, 3  
 TARRAGONA

**Francisco Potau**  
 Calçat fet a la mida  
 Rambla S. Joan, 52  
 TARRAGONA

**COLMADO CENTRAL**  
 DE  
**FREDERIC MIRET**  
 Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves, vins, xampany: i tota classe de comestibles:  
 UNIO, 28 — TELEFON 245  
 TARRAGONA

**PERE LLORET**  
 CORREDOR REIAL DE COMERÇ  
 Apodaca, 9  
 Corbates i articles per a home  
**GILABERT GERMANS**  
 PREUS BARATOS

**JOAN ESBERT**  
 FARMACÉUTIC  
 UNIO, 22  
**FRANCISCO COCA**  
 Lo millor en comestibles  
 RAMBLA DE CASTELAR, 24

**MENJADORS DEL JARDÍ**  
 DE  
**FRANCISCO LÓPEZ**  
 AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16  
 TARRAGONA  
 Se serveixen cuberts des de 1'50-pessetes en endevant i a la carta.  
 Hospedatges per temporada a preus convencionals.  
 : Habitacions amb llum elèctrica :

**MOSTELLE**  
 El Vermouth més higiènic  
**(RAIMOST)**  
 Un excelent refresc  
 Suc de raim sense alcohol  
 El millor aliment en les malalties i convalescencia  
 The Grape Juice Co. L.<sup>d</sup>  
 Londres i Tarragona  
 Se ven per tot arreu

**Fábrica de Braguers i de Aparatos Ortopèdics (TRENCATS)**  
 Molts son els qui venen braguers, emprò molt pocs saben construir-ne. Costa colocar un bragner, però moltíssim costa construirlo, doncs avans que colocarlo bé es indispensable sapiguerlo construir, perque sense la ciencia i práctica de construcció mai pot adquirir-se la de colocació.  
 El BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el mes práctic i modern per a la retensió i curació de les hernies per cróniques i rebelde que siguin.  
 Grans existencies de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infancia i tot la concernent a Cirurgia i Ortopedia.  
 ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALS  
**CASA MONTSERRAT - UNIO, 34 - TARRAGONA**